

145 ani de la proclamarea Independenței României

Cetatea Cavalerilor

Fondator: Col. r. Dr. Constantin Meșinău
Editor: Asociația Națională a Cavalerilor de Cio.
Editura Tipo MC, Oradea - 2020

Cartea Mea e și a Ta!

ISSN 2734-6889

ISSN-L 2734 -688

**DUMITRU PEDA LA 70 DE ANI
DE LA ISTORIE LA DIPLOMAȚIE, ÎN SERVICIUL NEAMULUI ROMÂNESC**

Magdalena ALBU

Apariția volumului omagial „Dimitru Preda - la 70 de ani. De la istorie la diplomație, în serviciul neamului românesc”, în anul 2021, la Editura „Eurocarpatica”, din Sfântu Gheorghe, vine să

consfințească valoarea inestimabilă, sub raport cultural, a colecției „Profesioniștii noștri”, colecție unde au apărut, între timp, nume de referință ale elitei românești contemporane, precum prof. univ. dr. IOAN SCURTU, prof. univ. dr. CORNELIU-MIHAIL LUNGU, prof. ing. NICOLAE NOICA - membru de onoare al Academiei Române și director al Bibliotecii acestui înalt for cultural-științific al țării -, prof. univ. dr. PETRE ȚURLEA, prof. univ. dr. ION GIURCĂ ș.a. Practic, acest proiect generos din cadrul editurii anterior menționate - desfășurat sub patronajul spiritual al Î.P.S. IOAN SELEJAN, Arhiepiscop al Timișoarei și Mitropolit al Banatului azi, cel dintâi Episcop ortodox al Covasnei și Harghitei din istoria Bisericii Ortodoxe Române, la inițiativa Centrului European de Studii Covasna-Harghita și a Centrului Ecleziastic

145 ani de la proclamarea Independenței României

de Documentare „Mitropolit Nicolae Colan” - dorește să propună modele profesionale reprezentative pentru spațiul românesc în genere, care au trudit, de-a lungul timpului, sub o formă sau alta, „în cercetările din domeniile istoriei, etnografiei, sociologiei și culturii românești din sud-estul Transilvaniei”, așa cum menționa dr. IOAN LĂCĂTUȘU.

2

Fiu de învățător-veteran al celui de-Al Doilea Război Mondial, DUMITRU PREDA este, în prezent, președinte executiv al Ligii Culturale pentru Unitatea Românilor de Pretutindeni și director științific al Fundației Europene Titulescu. De asemeni, pe parcursul întregii sale activități profesionale, a ocupat diverse funcții importante în stat, precum cea de director al Direcției Arhivelor Diplomatice, editor-coordonator al Colecției naționale de Documente Diplomatice, primul observator al României pe lângă UE al Arhivelor Diplomatice, director al Direcției pentru Originarii din România, ambasador extraordinar și plenipotențiar la Havana (Cuba), profesor universitar de istorie și științe politice, membru și trezorier al Biroului Comisiei Internaționale de Istorie Militară, membru al Comitetului de Bibliografie al Comisiei Internaționale de Istorie Militară, autor, co-autor și editor-coordonator a peste 60 de volume de specialitate, precum și a unui număr de aproximativ 200 de studii și articole științifice publicate în România și în alte zece țări ale lumii, deținător al mai multor premii, printre care și prestigiosul Premiu „Mihail Kogălniceanu”, pentru istorie, al Academiei Române (în anul 1994).

Structurată pe cinci capitole, arhitectura lucrării dedicate lui DUMITRU PREDA, cu prilejul împlinirii vârstei de 70 de ani, a fost construită de așa manieră încât să scoată în evidență cititorului toate laturile personalității complexe a profesorului universitar dr. PREDA, cel care s-a manifestat, în 1990, ca membru activ al Ligii Culturale pentru Unitatea Românilor de Pretutindeni, alături de repere emblematice ale culturii române, precum GRIGORE VIERU, ADRIAN PĂUNESCU, MIHAI CIMPOI, NICOLAE DABIJA, VICTOR CRĂCIUN ș.a. Așadar, de la reperatele bio-bibliografice, pe care le întâlnim în cel dintâi capitol al cărții, la portretul de profesionist creionat, în cel de-al doilea, prin intermediul mesajelor și mărturisirilor transmise autorului, la ceas aniversar, de academicieni, diplomați, universitari, publiciști, colegi, colaboratori etc., ori la interviurile acordate în timp de către DUMITRU PREDA și opiniile istoricului acad. FLORIN CONSTANTINIU, grupate în două secțiuni distincte, ce formează capitolul al III-lea al volumului prim, ilustrațiile de la diferite evenimente oficiale din penultimul capitol sau „Studii și articole” (capitolul V, ce alcătuiește, prin amplexare, cel de-al doilea volum al lucrării), toate acestea, așa cum menționam anterior, formează un corpus informațional unic și complex.

Absolvent, în 1974, ca șef de promoție, al Facultății de Istorie din cadrul Universității București, profesorul univ. dr. DUMITRU PREDA, așa cum ni se prezintă în ediția „Profesioniștii noștri 31” (coordonată de către dr. IOAN LĂCĂTUȘU și îngrijită de VASILE STANCU și CIPRIAN HUGIANU), „este o personalitate bine-cunoscută și apreciată în mediile academice, diplomatice și civice românești”. Unul dintre multele exemple elocvente de implicare profesională deosebită a sa îl reprezintă pregătirea, pentru Congresul Mondial de la Poznan, a volumului intitulat „Secolul XX. Între război și pace. România în tumultul istoriei”, unde au fost incluse 18 studii, semnate de specialiști de marcă, în limbile engleză sau franceză, volum distribuit participanților la eveniment, instituțiilor și bibliotecilor importante din străinătate.

Tot din primul capitol al cărții, aflăm faptul că direcțiile de cercetare științifică pe care profesorul DUMITRU PREDA le-a abordat, de-a lungul întregii lui cariere de istoric, au vizat, în special, latura militară a domeniului, istoria Armatei Române în epoca modernă și a gândirii militare autohtone în aceeași perioadă de timp, de asemeni, istoria relațiilor externe ale Armatei, în intervalul de la Unirea Principatelor Române și până la Primul Război Mondial (1859-1914), participarea țării noastre la Războaiele Balcanice (1912-1913), la Primul Război Mondial și, nu în ultimul rând, relațiile diplomatice ale României după anul 1918. Premiul „Mihail Kogălniceanu” al Academiei Române, precum și cel al „Revistei de istorie militară” i s-au decernat, în 1994, pentru lucrarea „În apărarea României Mari.

145 ani de la proclamarea Independenței României

Campania armatei române din 1918-1919", apărută la București, în același an, co-autorii acesteia fiind VASILE ALEXANDRESCU și COSTICĂ PRODAN.

O trecere în revistă a studiilor și articolelor publicate, în diverse reviste de profil, de către profesorul DUMITRU PREDĂ, din 1979 și până în prezent, ne relevă preocuparea sa aparte atât către domeniul istoriei militare, cât și către cel al diplomației. "Contribuții privind corpul ofițerilor din armata română în timpul domniei lui Alexandru Ioan Cuza" (1979), "Statutul corpului de ofițeri și al subofițerilor din armata română între 1859-1877" (1980), "România în prima jumătate a anului 1917" (1980), "Misiunea colonelului Rudeanu" (1983), "Luptători pentru Marea Unire. Profesorul Ioan Ursu" (1985), "Dimeniunea europeană a Războiului de Independență a României" (1987), "70 de ani de la epopea eroică a Mărăștiului, Mărășeștiului și Oituzului" (1987), "Structuri militare populare în timpul Revoluției române de la 1848-1849" (1988), "Transilvania în conștiința și acțiunile românilor munteni și moldoveni" (1988), "Marea Unire din 1918 - împlinirea idealului poporului român de unitate națională și statală" (1988), "1 Decembrie 1918 - piatră de hotar în devenirea istorică a poporului român" (1988), "Corpul de ofițeri român în epoca modernă" (1989), "Serviciul sanitar al armatei române și relațiile sale cu Misiunea medicală franceză" (1989), "Tradiție și modernitate în gândirea militară românească în a doua jumătate a secolului al XIX-lea" (1992), "Entre la teoría y la práctica de la guerra. El Mariscal Alexandru Averescu" (1993), "România și războaiele balcanice" (1993), "Rolul Marelui Stat Major român în Primul Război Mondial (1914-1918)" (1994), "Constantin I. Diamandy. Cum s-a negociat harta României Mari" (1996), "Generalul H. M. Berthelot, reorganizarea armatei române și relațiile româno-ruse în 1916-1917" (1997), "Corpul ofițerilor români în perioada "regulamentară" " (1999), "Colecții la Arhivele Diplomatice ale MAE" (1999), "Pactul Ribbentrop-Molotov la Vilnius" (1999), "România și războiul din Vietnam. Aspecte diplomatice" (2003), "Mica Antantă - o experiență în construirea noii Europe 1921-1938" (2011), "Un ardelean basarabean în serviciul cauzei naționale: Onisifor Ghibu" (2017), "Relații diplomatice România-Vatican. O sută de ani" (2021) reprezintă doar câteva repere publicistice edificatoare, demne de orice suport bibliografic, în sensul anterior menționat.

În compoziția celui de-al doilea capitol al lucrării, coordonatorul acesteia, dr. IOAN LĂCĂTUȘU, a ținut să cuprindă o multitudine de mesaje primite, la ceas aniversar, de către istoricul și diplomatul DUMITRU PREDĂ, din partea unor personalități marcante ale culturii, publicisticii, diplomației, pedagogiei universitare etc. din țară și din străinătate, precum: prof. univ. dr. MASSIMO DE LEONARDIS (Italia, președintele Comisiei Internaționale de Istorie Militară), prof. univ. dr. docent TITU GEORGESCU, prof. univ. dr. IOAN SCURTU, scriitor și ambasador ION BRAD, ambasador și prof. univ. dr. RADU HOMESCU, prof. emerit dr. BERNARD COOK (SUA), scriitor și diplomat CLEOPATRA LORINȚIU, prof. univ. dr. ambasador TASIN GEMIL, prof. emerit dr. ALFREDO CANAVERO, comandor GHEORGHE VARTIC, prof. univ. dr. ION GIURCĂ, prof. emerit dr. MAURICE VAÏSSE (Franța), prof. univ. dr. LIVIU MAIOR, scriitor TUDOR NEDELCEA, ambasador ANCA OPRIȘ, prof. dr. GIUSEPPE TRITTO (Italia), prof. univ. dr. MARCELA SĂLĂGEAN, colonel dr. CONSTANTIN MOȘINCAT (care îl denumeste, pe DUMITRU PREDĂ, "ambasador al istoriei"), MARIA SIBIANU (din partea Comunității românilor rezidenți în Cuba) ș.a. „Contribuțiile sale istoriografice au primit și recunoașterea internațională binemeritată, prin exercitarea de către autorul lor, pentru o lungă perioadă de timp, a calităților de membru al Comitetului de Bibliografie al Comisiei Internaționale de Istorie Militară și membru și trezorier al Biroului Comisiei Internaționale de Istorie a Relațiilor Internaționale”, specifică prof. univ. dr. ADRIAN POP.

Din panoplia interviurilor acordate vectorilor mediatici de-a lungul vremii de către profesorul PREDĂ, în cel de-al treilea capitol al cărții - capitol structurat, de altfel, pe două dimensiuni distincte, anume, "Interviuri" și "Opinii" -, întâlnim, spre lectură, șase asemenea dialoguri interesante, pe care și-au pus amprenta experienței lor jurnalistice MIHAELA TOADER, ELENA CHIRIȚĂ, ADRIAN-VLADIMIR COSTEA, VALENTIN ȚIGĂU, MIRCEA VOICU și RĂZVAN EMILESCU. De la "Raporturile dintre istorie și diplomație" (MIHAELA TOADER) la "UNESCO - o școală a diplomației" (RĂZVAN EMILESCU), DUMITRU

145 ani de la proclamarea Independenței României

PREDA își etalează calitățile de intelectual, analist obiectiv și distins al diplomației române, recunoscând faptul că "un diplomat nu are legături numai cu lumea strict politică sau diplomatică, ci dispune de contacte cu o lume mult mai diversă; iar, în acest cadru, diplomația culturală este fundamentală pentru o misiune de succes".

La subcapitolul intitulat „Opinii”, putem citi cu adevărat prețioasele cuvinte ale regretatului slujitor al istoriei - acad. FLORIN CONSTANTINIU -, care afirmă faptul că "DUMITRU PREDA nu vrea să fie gardianul unor porți ferecate, ci călăuza competentă a tuturor celor interesați să cunoască tezaurul arhivistic, a cărui conservare o asigură". De asemenea, acad. CONSTANTINIU aduce în discuție un merit profesional de excepție al profesorului PREDA, văzut din dublă perspectivă: arhivistică, dar și din aceea a redării, în circuitul istoriografic, al unor materiale de o importanță deosebită. Este vorba, menționează FLORIN CONSTANTINIU, despre „jurnalul generalului Vasile Rudeanu, documente privind relațiile României cu Sf. Scaun, masivul volum „În apărarea României Mari” (în colaborare) - cea mai solidă cercetare despre anul 1919”.

Penultimul capitol al amplei lucrări „DUMITRU PREDA la 70 de ani. De la istorie la diplomație, în serviciul neamului românesc” include un bogat material imagologic privind activitatea cultural-istorică, diplomatică și civică a distinsului cercetător și profesor, material cu ample reverberații pentru tot ceea ce însemnat și înseamnă destinul complex al diplomației românești din unghiul istoricului și al arhivistului, care construiește el însuși, de această dată, cu migală, evenimentul concret, realitatea.

Lucrarea, aflată sub coordonarea dr. IOAN LĂCĂTUȘU, se încheie cu cel mai amplu capitol de până acum (care ocupă un volum întreg - volumul al II-lea), dedicat studiilor și articolelor rezultate în urma cercetărilor istorice întreprinse, de o serie de specialiști de marcă (IOAN SCURTU, GEORGETA FILITTI, GEORGE SBĂRNĂ, ALFREDO CANAVERO, MAURICE VAÏSSE, BERNARD COOK, PETRE OTU, ALEXANDRU OȘCA, CONSTANTIN HLIHOR, COSTIN FENEȘAN, CORNEL SIGMIREAN, ADRIAN PANDEA, DAN PRISĂCARU, CONSTANTIN MOȘINCAT, FLORIAN BICHIR, VASILE PUȘCAȘ, VITALIE VĂRATIC, ION SCUMPIERU, LAURENȚIU-ȘTEFAN SZEMKOVICS ș.a.), fie în sfera relațiilor diplomatice și a dreptului internațional, fie pe varii teme privind Basarabia, Bucovina etc. ori referitoare la diferite personalități ale țării și momente ale vieții publice românești. De la „Diplomație și politică în 1701: prima carte din lume tipărită în limba turcă, dialectul osman, la București”, material semnat de RADU ȘTEFAN VERGATTI, la „O viață dedicată României - Nicolae Titulescu. Memoria lui în medalistică și în filatelie”, de ALEXANDRU BARTOC, de la „Mărturii inedite de acum 200 de ani”, autor GEORGETA FILITTI, la „Moise Nicoară - un destin neîmplinit al diplomației române”, de RADU HOMESCU, ori de la „Dinamica relațiilor interbalcanice între cele două Războaie Mondiale ale secolului trecut”, de ALEXANDRU OȘCA, și până la „Nicolae Iorga - Istoric al Dreptului românesc (în tălmăcirea lui Ștefan Gr. Berechet)”, aparținând lui GEORGE LASCU, toate la un loc atestă contribuția inestimabilă, pe care istoricii au adus-o și o aduc culturii române și istoriografiei universale, în genere.

Volumului omagial „DUMITRU PREDA la 70 de ani. De la istorie la diplomație, în serviciul neamului românesc”, apărut, în anul 2021, la Editura Eurocarpatica, din Sfântu Gheorghe, este binevenit atât pentru tărâmul istoriei și arhivisticii naționale, cât și pentru cel al diplomației și pedagogiei românești, el reliefând, pe multiple planuri și din varii unghiuri de vedere, personalitatea unui dascăl, cercetător în istoria militară autohtonă și, totdeodată, diplomat de înaltă ținută și prestigiu profesional.

-----
28 ianuarie 2022, București